Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція пôдъ ч. 13 улиця Жулиньского.

Письма приймають ся лишь франкованû.

Рекламаціи неопечатанû вôльнû вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ: въ Адміністраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провінціи

на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:

на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 96. Середа 1 (13) Мая 1891. Рôкъ I.

Важна справа для селянъ.

Проґрама, яку розвинула престольна бесѣда на поли економічнôмъ есть загально звѣстна. Мѣжь еи точками знаходить ся такожь одна, котра безпосередно дотыкае селяньства, а змѣстъ еи есть такии:

„Лагодить ся предложене, щобы пôднести спôлкову орґанізацію селяньского стану и тымъ способомъ зробити оденъ крокъ дальше до скрѣпленя вôдносинъ сеи такъ важнои и численнои части населеня“.

Зъ сихъ слôвъ выходить, що правительство лагодить вже якійсь проектъ закона, котрый буде очевидно мати на цѣли сполучати селяньство въ якись товариства и спôлки въ тôй цѣли, щобы станъ селяньскій тымъ способомъ пôдносити. Якъ думае правительство орґанізувати селяньство, коли оно предложить свôй проектъ палатѣ пановъ и коли въ загалѣ возьме ся переводити ту орґанізацію — все то есть ще до нинѣ для всѣхъ тайною.

Справу сю порушила теперь вѣденьска *Allg. Ztng.* и въ артикулѣ пôдъ заголовкомъ: „Рôльничи синдикаты“, говорить такъ:

„Позаякъ орґанізацію селяньского стану не обговорювано у насъ доси анѣ въ парламентѣ анѣ въ часописяхъ, то не можна було выробити собѣ нѣякого понятя о конкретномъ змѣстѣ заповѣдженого предложеня. Навѣть проба пос. Бѣлиньского довѣдатись чогось о сѣи справѣ черезъ интерпеляцію до міністра рôльництва въ комісіи адресовôй не принесла нѣякого хôсна, бо ґр. Фалькенгайнъ заявивъ, що дотычнû роботы ще не покôнчили ся и вôнъ для того о засадахъ сего проекту не може сказати нѣчого. Мы — каже згадана ґазета — завдали собѣ труду прецѣ чогось довѣдатись въ компетентнôмъ мѣсци и есьмо теперь въ силѣ оголосити о тôмъ таку вѣсть:

„На дѣлѣ розходить ся о то, щобы селянамъ надати подобну орґанізацію, якъ еи мають станъ промысловый и торговельный въ промыслово-торговельныхъ палатахъ. Въ тôй цѣли мае подѣлити ся цѣла Австрія на округи сѣльскû, въ котрыхъ мають выбирати ся публичнû орґаны, котрыхъ задачею буде дбати про интересы селянъ, стояти въ безпосереднôй звязи зъ правительствомъ и высказувати свои погляды у всѣхъ справахъ, що дотыкають интересôвъ селянъ Правда, що селянъ трудно зорґанізувати. Духъ спôльности розвинувъ ся на селѣ далеко слабше, якъ середъ людности по мѣстахъ и селяне мало ще можуть добачувати, якû то користи приносять спôлки. Вже та обставина, що селяне жиють розкиненû по великихъ просторахъ а не разомъ, при купѣ, якъ ремѣсники або робôтники, утрудняе переведене такихъ задачь. Мимо того стрѣтить заведене палатъ торговельныхъ менши трудности, якъ орґанізація сѣльскихъ людей для взаимного забезпеченя и придбаня кредиту.

„Въ Франціи впрочомъ зорґанізовано вже теперь одну часть продуцентôвъ збôжа до подôбнои цѣли якъ та, до котрои у насъ стремлять а именно зорґанізовано ихъ тамъ въ такъ званû синдикаты рôльничû, котрû засновано на пôдставѣ закона зъ 21 марта 1884 р. Французскû синдикаты мають всѣляку цѣль, н. пр. придбане кредиту и усуване перекупнои торговлѣ, але першою точкою ихъ проґрамы есть „студіювати и боронити рôльничо-господарскû интересы“. Они розбирають всѣлякû пытаня що входять въ кругъ ихъ интересôвъ, ухвалюють свое мнѣне о нихъ и предкладають его правительству. Такихъ синдикатôвъ, есть въ Франціи 888.

„У насъ будуть мабуть палаты рôльничû заведенû на зовсѣмъ иншôй пôдставѣ Ихъ округи будуть мабуть значно бôльшû и точно означенû, ихъ задача буде яснѣйша и звязь ихъ зъ правительствомъ буде бôльша якъ въ Франціи. Соціяльно политичне значѣне сихъ новыхъ заведень буде передовсѣмъ зависѣти вôдъ того, чи въ нихъ и середнû та малû господарства будуть мати вплывъ. Коли они будуть такъ зорґанізованû, що будуть стояти пôдъ вплывомъ бôльшои посѣлости, то они будуть скрѣпляти ту бôльшу посѣлôсть. Особливожь, колибъ тымъ новымъ орґанамъ надано на ладъ палатъ торговельныхъ право выбору, то парляментарне становище великои посѣлости скрѣпило бы ся дуже значно. Теперь вже есть больше якъ половина послôвъ зъ бôльшои посѣлости. А може хиба буде черезъ заведене сихъ новыхъ палатъ знесена курія бôльшои посѣлости, котра прецѣ тогды не мала бы и тѣни якогось права до истнованя?

Колижь бы въ новыхъ сихъ институціяхъ мала посѣлôсть селяньска набрала вôдповѣднои силы, то они мали бы для политичного образованя селяньства велике значѣне. Они причинились бы до того, що пôдготовили бы селянъ не лишь до зрозумѣня справъ економичныхъ але и политичныхъ. Щобы нашû полі-

Имена и прôзвища та ихъ походжене.

(Конець).

Побôчь згаданыхъ вже трохъ родôвъ именъ христіяньскихъ, розширились ще майже всюды имена нѣмецкû, якъ н. пр.: Фридрихъ (богатый въ миръ), Генрихъ и другû; франконьскû якъ: Людвикъ Кароль, и т. д., та норманско-варягскû якъ Володимиръ (то само що нинѣ у Нѣмцѣвъ або Данцѣвъ Вальдемаръ), Игоръ, Ольга и т. д. Богато такъ званыхъ славяньскихъ именъ есть лишь переводомъ зъ именъ варягскихъ.

Декотрû имена були такъ улюбленû, що ихъ въ родинахъ дуже часто уживано, особливо ще тогды, коли розходилось о то, щобы почтити кого зъ родины. Зъ того пôйшло, що дѣтемъ, щобы ихъ вôдрôзнити вôдъ себе, надавано на хрестѣ ще и друге або и трете имя. Сей звычай введено особливо въ паньскихъ родахъ, а въ Испаніи, де кождый хочь бы и якій нужденный шляхтичь любить величати ся своимъ именемъ, доведено его вже до того, що новонароджеиôй дитинѣ зъ великои аристократіи, надае ся вже не два або три имена, але 10, 20 и бôльше вôдъ разу. Чимъ зъ бôльше аристократичнои родины дитина, тымъ бôльше дôстае именъ.

Наконець мусимо тутъ ще згадати, що въ Англіи за панованя пуританôвъ (релиґійнои секты), надавано на имя цѣлû реченя изъ святого письма. Такъ н. пр. було одному Анґлійцеви на имя: And-Sammel-hewed-Adar-in-pieces-in-Gilal, що значить по нашому: „И Самуилъ порубавъ Аґаґа на кусиѣ въ Ґілалѣ“; другій знову мавъ таке имя такожь зъ святого письма: „Колибъ Исусъ Христосъ не бувъ за мене притерпѣвъ, то я бувъ бы проклятый.

Рѣчь очевидна, що кождый народъ, коли возьме якесь имя изъ чужого народу, мусить его вôдповѣдно до своеи бесѣды нагнути, черезъ що такъ его иногдѣ перекрутить, що годѣ въ нѣмъ первѣстного слова пôзнати. Зъ имени Іоанъ зроблено у насъ Иванъ, у Сербôвъ Іованъ, у Французôвъ Жанъ, у Анґлійцѣвъ Джонъ, а у Италіянцѣвъ Джованні. Ще дивнѣйше выглядають имена, коли они здрôбнять ся; тогды ихъ вже и въ роднôй навѣть мовѣ иногдѣ дуже трудно вôдгадати. Декотрû имена дають ся, особливо у насъ, дуже легко въ здрôбнѣлôй формѣ уживати; возмѣмъ н. пр. имя Иванъ, а зъ него можна дуже легко безъ великои змѣны зробити здрôбнѣлû слова якъ: Ивась, Иваська, Васько, Иваньо, Ваньо, Иванцьо, Ивасунцьо. Порôвнайможь теперь имя Александеръ зъ турецко-перскимъ Искандеръ або Скендеръ и зъ россійскимъ Саша або Шаша, зъ нашимъ Олекса и зъ польскимъ Олесь; яка тутъ вже велика рôзниця! Вôдъ всѣхъ найдальше вôдбѣгло россійске Шаша и нѣхто бы не догадавъ ся, що то есть имя Александеръ. Навѣть таке имя якъ Исусъ, святе для кождого Христіянина, не могло въ устахъ всѣхъ народôвъ остатись незмѣнене. У насъ не такъ то ще и давно спорено о тôмъ, якъ его писати, а нѣхто не зважавъ на то, що н. пр. Французы и Италіянцѣ ще гôрше его перекрутили въ своѣй мовѣ, якъ мы въ письмѣ, а нѣхто у тыхъ народôвъ, навѣть самъ папа, не уважае то за грѣхъ и ересь. Мы говоримо Исусъ а Французъ каже Жезі, Италіянець — Ґезу.

Але оставмо имена а приступѣмъ теперь до прôзвищъ, далеко важнѣйшихъ и цѣкавѣйшихъ для розвою народôвъ. Колибъ такъ можна всѣ прôзвища въ якôмсь народѣ докладно розслѣдити, то розъяснилось бы не одно цѣкаве и важне пытане; показалось бы, якъ розсѣдались люде на земли, зъ вôдки они прийшли и зъ якого походили племени, народу, роду и родины. Прôзвища однакожь часто змѣняють ся, гублять ся а зъ ними пропадае и та нитка, по котрôй можна бы дôйти до клубка. Щобы дати лишь коротенькій примѣръ, якъ то прôзвища можуть неразъ бодай трохи кинути якогось свѣтла на розвôй народôвъ возьмемо хочь бы часы короля Данила въ Галичи. За его дитинныхъ лѣтъ стрѣчаемо въ Галичи ось такû имена боярскû, котрû очевидно ще и тогды були заразомъ и прôзвищами: Володиславъ, Судиславъ, Яволодъ, Ярополкъ; суть то очевидно имена людей що походили зъ варягского племени. Побôчь нихъ стрѣчаемо вже прôзвища на „ичь“ уробленû зъ имени батька якъ Щепановичь и Витановичь. Мимо волѣ насуваесь тутъ пытане, чи не були то люде зъ походженя польского? Батько бувъ очевидно ще Полякомъ и звавъ ся Щепанъ а вже сынъ его ставъ ся Русиномъ и звавъ ся Щепановичь. Тивунъ галицкій, Шумавиньскій нагадуе своимъ прôзвищемъ такожь Поляка; подôбно и Витановичь, котре здаесь походити вôдъ Вита (нѣмецке Veit.) Побôчь тыхъ стрѣчають ся вже и рускû имена що служили заразомъ и за прôзвища зъ додаткомъ до нихъ

тични̂ вôдносины поправили ся, треба, щобы велики̂ масы сѣльского народу научили ся самостôйно мыслити и для того треба лишь зъ радостію повитати кожде змаганє, котре стремить до того, щобы надати селянамъ бôльшу самостôйнôсть. Доки нѣчого близшого не звѣстно о орґанізаціи тыхъ новыхъ палатъ, то певно можна побоюватись, що они готови̂ збôльшити ще вплывъ бôльшои посѣлости, але колибъ не то мало бути ихъ цѣлею, то треба бы заводити лишь палаты селяньски̂ а не палаты бôльшои посѣлости."

Тôлько пише *Allg. Ztg.*. Чи информація єи єсть зовсѣмъ правдива, чи се лишъ єи здогадъ опертый лишь на комбінаціяхъ, чи дѣйстно мають у насъ завести ся палаты рôльничи̂ на ладъ торговельныхъ и промысловыхъ, годѣ знати; але все таки видко, що правительство занялось вже енерґічно справою пôддвигненя селаньства зъ єго дотеперѣшнои нужды. Де якъ де, але у насъ, де нарôдъ сѣльскій сотками лѣтъ живъ якъ въ найбôльшôй нуждѣ и нинѣ при найлѣпшôй воли и охотѣ не може власными силами пôддвигнути ся, така помôчь зô стороны правительства, и то якъ найскорша, була бы вельми пожадана. Тожь добри̂ намѣреня правительства повитає наше селяньства певно зъ великою радостію и вдячностію. Але зъ другои стороны, коли вже правительсво бере ся до дѣла для пôддвигненя селяньства, то мы и зъ нашои стороны повинни̂ теперь подвоєными силами взяти ся до роботы и орґанізувати ся поки що сами̂ въ спôлки господарски̂ и ратувати бодай то, що ще дасть ся уратувати.

Рада Державна.

(13-те засѣданє палаты послôвъ зъ дня 11 мая). На вчерашнôмъ засѣданю палаты послôвъ повѣдомивъ президентъ палату о словахъ, яки̂ высказавъ Є. Вел. Цѣсарь приимаючи въ недѣлю президію палаты. Є. Величество сказавъ, що зъ вдоволенємъ приймає до вѣдомости повѣдомленє о льояльной маніфестаціи палаты, що однодушна ухвала робить єму радôсть, а передовсѣмъ тѣшить єго то, що заявлени̂ палатѣ послôвъ прихильни̂ чувства знайшли въ такій спосôбъ однодушну выплываючу зъ власнои охоты вôдповѣдь Є. Вел. Цѣсарь просивъ президію, щобы она заявила Єго Цѣсарску подяку палатѣ. Пôдчасъ авдієнціи заявивъ Є. Вел. Цѣсарь кôлька разôвъ свою велуку радôсть по причинѣ тои маніфестаціи, вôдповѣдаючои вповнѣ Єго прихильнымъ намѣренямъ, а заразомъ и высказавъ надѣю та бажанє, щобы часъ, якій теперь узыскано, ужити на залагодженє численныхъ и важныхъ справъ. Наконець подякувавъ Цѣсарь президентови палаты за ініціативу а першому віцепрезидентови за слова высказани̂ при закрытю засѣданя.

По оповѣщеню палатѣ Найвысшои подяки цѣсарскои, котру послы выслухали стоячи, предложивъ президентъ міністрôвъ проєктъ закона въ справѣ реґуляціи рѣки Муръ а міністеръ торговлѣ предложивъ наново проєктъ закона незалагодженый минувшои сесіи въ справѣ переведеня заряду руху зелѣзницѣ архікн. Альбрехта на рахунокъ державы а евентуально въ справѣ выкупна тои зелѣзницѣ.

Пос. Сомаруґа поставивъ внесенє въ справѣ змѣны ординаціи выборчои до Рады державнои для збôльшеного Вѣдня и збôльшеня числа послôвъ зъ Вѣдня. — Послы Люццатто и товаришѣ поставили внесенє въ справѣ основаня италіяньского университету або бодай италіяньскои академіи правничои въ Трієстѣ.

Пос. Короніні мотивувавъ своє внесенє въ справѣ змѣны ординаціи выборчои до Рады державнои и закона о реґуляминѣ палаты послôвъ зъ особливымъ увзглядненємъ установленя трибуналу для оспорюваныхъ выборôвъ. Внесенє се передано окремôй комісіи зъ 18 членôвъ.

Переглядъ політичный.

Montagsrevue обговорюючи спосôбъ залагодженя справы адресовои каже, що не можна уважати сего способу за поражку якого небудь чинника. Треба бути короткозорымъ, щобы казати, що лѣвиця прийде теперь до панованя, бо ходить лишь о посередництво и помиренє межи умѣренными партіями.

Комісія угорскои палаты послôвъ для реформы адміністраційнои скôнчила вже свои нарады и незадовго зложить справозданє, такъ що заразъ по Зеленыхъ святахъ буде могла палата приступити до нарадъ надъ тою справою. Положенє правительства буде въ сѣй справѣ о стôлько лекше, що умѣрена опозиція ухвалила приняти вôдповѣдный проєктъ закона.

N. fr. Presse доносить, що найновѣйши̂ вѣсти о збôльшеню россійскихъ военныхъ силъ на захôднôй границѣ, а именно коло Радивилова, суть безпôдставни̂. Въ послѣдныхъ часахъ наступила лишень змѣна въ залогахъ и скрѣплено кôлькома сотнями зорґанізовану по войсковому сторожу пограничну.

Зачувати, що правительство францускe думає завôзвати правительство белгійске, щобы оно прогнало зъ краю Буланжера, котрый теперь перебуває въ Брюксели. Вчера завôзвала вже єго поліція, щобы вôнъ ставивъ ся передъ нею, але не знати ще, чи єму наказано выѣхати чи нѣ. Буланже, здаєсь, хоче выкористати для себе рухъ робôтничій, особливо розрухи въ Фурміє, и то лякає францускe правительство. Недавно тому въ розговорѣ зъ кореспондентомъ ґазеты *Figaro*, заповѣдавъ вôнъ недалеки̂ вже велики̂ запутанины въ межинароднôй ситуаціи, велику кроваву вôйну. Вôнъ займає ся теперь лишь долею пролетаріяту, та каже, що хотѣвъ бы єго пôднести; обѣцює такожь вернути незадовго до Франціи и зажадати ревізіи свого процесу.

Въ Римѣ арештувала поліція небезпечного анархіста Ляндіого, котрый бувъ головною причиною кровавыхъ розрухôвъ въ день 1 мая. Єсть то чоловѣкъ дуже небезпечный, караный вже кôлька разôвъ за дезертирство и провины політични̂ та прасови̂; вôнъ называєсь властиво Ґалілео Паля. При нѣмъ найдено дуже важни̂ паперы доказуючи̂ тайну орґанізацію анархістôвъ.

Зъ Портуґаліи надходять дуже непокоячи̂ вѣсти. Кажуть, що въ цѣлôмъ краю ажь кипить и кождои хвилѣ готови̂ тамъ выбухнути грôзни̂ розрухи и небезпечни̂ для правительства. Богато францускихъ ґазетъ повысылало своихъ справоздавцѣвъ до Портуґаліи, бо вѣсти яки̂ зъ вôдтамъ надходять, суть дуже непевни̂ и неясни̂.

Новинки.

— **Перенесеня.** П. Намѣстникъ перенѣсъ ц. к. комісарôвъ повѣтовыхъ: Станіслава Квятковского зъ Сокаля до Коломыѣ; Льва Крушиньского, зъ Коломыи до Станіславова, Володислава Куликовского зô Львова до Борщева, Антона Ґродкого зъ Борщева до Сокаля и Льва Ріцціого зô Станіславова до Львова.

— **Вôдзначенє.** Є. В. Цѣсарь надавъ директорови австрійскихъ зелѣзницъ державныхъ, Вікторови Кольо-

---

достоинства особы якъ: Стольникъ Яковъ, Печатникъ Кирило, Сѣдильничій Иванъ, Дворскій Григорій и т. д.

Здаєсь бути рѣчею певною, що прôзвища людей, котри̂ зъ давенъ давна осѣли десь на земли, творились въ той спосôбъ, що брали ся вôдъ ихъ занятя, вôдъ ихъ особистыхъ прикметъ и якихсь особливыхъ на нихъ знакôвъ, впадаючихъ другимъ въ очи, дальше вôдъ знарядôвъ, ростинъ и звѣрятъ, стравы и т. д. Пôзнѣйши̂ вже здають ся бути прôзвища, брани̂ вôдъ мѣсця проживаня, одѣжи, зброѣ итд.

Прôзвища взяти̂ вôдъ занятій стрѣчаємо у насъ таки̂: Мелникъ, Мелничукъ, Шевчукъ, Кушнѣръ, Кравченко, Ткачь, Боднаръ, Ковалѣвъ, Слюсарчукъ, Золотаренко, и т. д. То само видимо и въ нѣмецкôмъ народѣ: Мілеръ (мелникъ), Шустеръ (швець), Кохъ (кухарь), Веберъ (ткачь), Кіршнеръ (кушнірь), Бекеръ (пекарь) и т. д. У Нѣмцѣвъ єсть то н. пр. цѣкаве, що деяки̂ прôзвища стрѣчають ся въ деякихъ сторонахъ дуже часто. Такъ кажуть, що въ Ціріху въ Швайцаріи, колибъ хто крикнувъ на улици голосно: „Маєръ" то певно зъ десять людей бы заразъ оглянулось, бо тамъ єсть дуже богато Маєрôвъ въ всѣлякими ще додатками до нихъ. Такъ само въ Тироли єсть богато Маєрôвъ а на зъѣздѣ тирольскихъ стрѣльцѣвъ въ 1863 р. начислено ажъ 102 Маєрôвъ, котри̂ були собѣ зовсѣмъ чужи̂.

Вôдъ прикметъ и особливыхъ знакôвъ утворени̂ таки̂ прôзвища: Кривонôсъ, Кривоносюкъ, Голѣнатый, Чубатый, Горбаль, Лысакъ, Лысякъ, Бѣлоусъ, Бѣлобровка, Лакомый, Свистунъ, Вѣдайко (котрый часто повтарявъ слово „вѣдай" = мабуть, буцѣмъ), Йойко (бо йойкавъ) Кокотайло и т. д. Нѣмцѣ мають своихъ: Курцъ (короткій) Лянґъ (довгій), Дікъ (грубый), Наръ (дурноватый), Шенъ (красный), Альтфатеръ (старый тато), Лібескіндъ (люба дитина). — У Полякôвъ єсть: Długosz, Gniewosz, Dziecina и т. д. — Французски̂ прôзвища: Карно (значить мясистый), Клемансо (малый Климентій), Ґамбетта, (мала кôсточка), Ранкъ (кулявый).

Може найбôльше прôзвищь пôйшло вôдъ звѣрятъ. У насъ суть прôзвища: Когуть, Паукъ, Заяць, Вовкъ, Шпакъ, Кôсъ, Голубъ, Куликъ, Орликъ, Пугачь, Воробець, Борсукъ, Псюкъ, Британъ, Медвѣдъ а навѣть Гнида. Такъ само и у Нѣмцѣвъ: Ганъ, Газе, Вольфъ (вовкъ), Оксъ (вôлъ), Кальбъ (теля), Кацъ (кôтка), Швейнъ (свиня), Рідезель (оселъ до ѣзды верхомъ), Адлеръ (орелъ), Фалькъ (сокôлъ), Кребсъ (ракъ), Вурмъ (червакъ). Поляки мають прôзвища: Kozioł, Bizoń, Ciołek, Wieprz.

Не мале число прôзвищь доставляє такожь и свѣтъ ростинный. У насъ суть прôзвища якъ: Дубъ, Грабъ, Дубина, Лобода, Кукурудзъ, Грибъ, Ольховый, Вербинець, Вербицкій, Грушка. Поляки мають: Topolnicki, Wisniowski, Grusza, Rydzowski, Lipiński и т. д. У Нѣмцѣвъ суть: Лінде (липа), Бірке, Біркле (береза, берѣзка), Нусбавмъ (орѣхъ) Райсъ (рижь) и т. д.

Але вже найбôльше доставивъ свѣтъ звѣрячій и ростинный всѣлякихъ прôзвищь жидамъ. Якъ звѣстно жиды уживали и уживають ще и доси свого старого всхôдного звычаю въ называню дѣтей по батькови взглядно по матери, а що у нихъ ще и метрики родженя не дуже совѣстно вели ся, то неразъ було дуже трудно вышукати сего або того жидка, особливо коли єго треба було приставити до войска. За часôвъ цѣсаря Іосифа I наказано отже жидамъ надавати зъ уряду прôзвища, и тогды то повстали таки̂ прôзвища жидôвски̂ якъ Померанцъ, Файґельбавмъ, Розенкранцъ, або Пуделєсъ, Пінелєсъ, Кацъ, Каценеленбоґенъ (котячій локоть). Жиды мусѣли добре оплачуватись комісіи, що установляла имена, коли хотѣли дôстати яке хороше або бодай не дуже погане прôзвище, а въ протôвнымъ случаю называли ихъ: Мойше Талапъ, Иосько Дрекгайфель (купка лайна), Мозесъ Канальґерухъ (смрôдъ зъ каналу), Йойна Афтердуфтъ (зъ вонѣючимъ задомъ) и инши̂ того рода. Тогды такожь наказано имъ змѣнити декотри̂ имена на ладъ европейскій и назначене до того 109 именъ мужескихъ а 35 женьскихъ. Зъ того часу пôйшло, що жиды стали собѣ вже прибирати имена христіянски̂, а нинѣ дôйшло вже до того, що они присвоюють собѣ имена, котри̂ зъ жидôвствомъ не стоять въ нѣякôй звязи.

Прôзвища вôдъ стравъ у насъ дуже рѣдки̂; найчастѣйше ще лучають ся прôзвища: Кулѣшь, Маслякъ, Пирôжокъ, Ковбасюкъ. Нѣмцѣ мають: Зісмільхъ (солодке молоко), Завермільхъ (квасне молоко), Буттермільхъ (маслянка), Векъ (подовгаста булка), Вурштъ (ковбаса), Блютвурштъ (кишка зъ кровію), у Французôвъ (Буденъ).

Цѣкава рѣчь, що у насъ навѣть числа зложились на прôзвища. Такъ єсть у насъ: Єдинакій, Пôвторакъ, Третякъ, Осьмакъ и Осьморакій.

Богато прôзвищь єсть взятыхъ вôдъ мѣсцевостей, зъ котрыхъ хто походивъ. Так…

шварому въ Краковѣ, гôдность совѣтника правительственного зъ увôльненємъ вôдъ таксы.

— **Въ товариствѣ рускихъ ремѣсниковъ „Зоря“** вôдбуло ся въ недѣлю для членôвъ въ хатѣ товариства свячене, на котре прибувъ также Є. Е. Митроп. Сильвестеръ. Численно зôбранû члены новитали єго при входѣ грôмкимъ „Христосъ воскресе!“ По вôдправленôмъ освяченю гарно прибраныхъ столôвъ повитали Є. Е. Митрополита голова товариства п. В. Нагôрный короткою промовою, на котру Преосвященый вôдповѣвъ довшою бесѣдою до членôвъ, поясняючи значѣнє нинѣшного праздника, значѣнє стану ремѣсничого для насъ Русинôвъ, и завзываючи, щобы члены въ любови и згодѣ старали ся товариство що разъ красше розвивати. Вспомнивши о своѣй прихильности для товариства, вышовъ Впреосвященый на середину комнаты, щобы зъ членами подѣлити ся свяченымъ яйцемъ, а голова товариства представивъ при сѣй нагодѣ поодинокихъ членôвъ. По перекусцѣ внѣсъ п. Нагôрный тоастъ въ честь Є. Ексц. Митрополита, а Є. Ексцеленцiя тоастъ на розвôй товариства въ руки головы тогожь. Впреосвященый не мôгъ довше забавити въ товариствѣ, бо спѣшивъ на зелѣзницю, щобы попращати вôдъѣзджаючу Архікн. Марію Валерію и єи родину. Зъ виднѣйшихъ Русинôвъ львôвскихъ були на свяченôмъ въ „Зори“: Членъ Выдѣлу кр. др. Д. Савчакъ, адвокатъ дръ К. Левицкій, катихитъ о. Ал. Стефановичь, проф. Врецьона, о. Ив. Чапельскій и иншû. Товериства ремѣсничû польскû „Скала“ и „Ґвязда“ прислали якъ що року своихъ представителѣвъ.

— **П. Зенонъ Левицкій** зъ Обертина, членъ „Сѣчи“ одержавъ на вѣденьскôмъ университетѣ степень и титулъ доктора всѣхъ наукъ лѣкарскихъ.

— **Волоске товариство дякôвъ** заснувало ся на Буковинѣ. Статуты сего товариства вже затвердженû. Мабуть пойдуть теперь буков. православнû дяки рускû за прикладомъ своихъ товаришѣвъ Волохôвъ.

— **Новый урядъ почтовый** отвореный буде зъ днемъ 16 с. м. въ Бѣлчу золотôмъ, пов. борщôвского и буде сполученый черезъ одноразову ѣзду пôсланця зъ урядомъ почтовымъ въ Озеряняхъ, коло Чорткова. Новый урядъ обôйме мѣсцевости: Бѣлче золоте зъ Доброкутомъ и Ядвыжиномъ; Шершеновцѣ зъ Булинцями: Мушкарôвъ Олексинцѣ, Монастырокъ и обшары двôрскû: Бѣлче золоте и Ґлубôчокъ зъ Галилеємъ.

— **Новû поѣзды зелѣзничû.** Почавши вôдъ 1 червня будуть курсувати поѣзды такъ званû „купѣльнû“, котрû будуть обслугувати мѣсця купѣльнû. Оденъ купѣльный поѣздъ буде выходити зô Львова о годинѣ 6-ôй въ вечеръ а по приходѣ до Ряшева перейде на шляхъ Ряшѣвъ-Ясло и шинами зелѣзниць державныхъ довезе своихъ пасажирôвъ надъ ранкомъ до тыхъ стацій, на котрыхъ звычайно высѣдають хорû, щобы удати ся до Криницѣ и Щавницi. Зъ Кракова поѣде другій поѣздъ рано до Тарнова и зновъ шинами зелѣзниць державныхъ доставить подорожныхъ до тыхъ самыхъ стацій зелѣзничихъ. Крôмъ обохъ поѣздôвъ купѣльныхъ на шляху зелѣзницѣ Кароля Людвика прибуде ще кôлька иншихъ поѣздôвъ для Львова. И такъ задумає зелѣзниця державна отворити новый поѣздъ зô Львова до Черновець и зô Львова черезъ Стрый до Пешту, а также мабуть мають намѣръ отворити другій поѣздъ зô Львова до Белзця. Очевидно, що кождый зъ тыхъ поѣздôвъ буде мати вôдповѣдный поѣздъ въ напрямѣ противнôмъ. Въ той спосôбъ Львôвъ дôйде до того, що зъ єго головного дворця буде вôдходити що-день 40 поѣздôвъ и таке саме число буде приходити до Львова. Доси займавъ Львôвъ що до числа поѣздôвъ друге мѣсце въ Галичинѣ а на першôмъ мѣсци були Краковъ и Освѣцимъ.

— **Рôдну матерь строити** загадавъ въ Берлинѣ 9-лѣтный хлопчина. Вôнъ зайшовъ до одной зъ аптикъ зъ карткою, на котрôй було написане: „Прошу выдати мому малому аршеніку“. Аптикарь сказавъ хлопцеви, щобы самъ потребуючій прийшовъ. Небавомъ явивъ ся другій хлопецъ зъ слѣдуючого карткою „Моя мати єсть слаба, докторъ потребує аршеніку, прошужь выдати, лишень доброго“. Аптикарь вôдославъ картку до бюра поліцийного и показало ся, що отруѣ хотѣвъ роздобути першій посланець, щобы строити рôдну матѣрь, котра карала єго за безустаннû крадѣжи. На жаданє матери вôддано малолѣтного злочиньцю до дому поправы.

— **Довгій вѣкъ.** Въ Варшавѣ перебуває теперь старенькій чоловѣкъ, Людвикъ Козякевичь, зъ Тулишковець коло Ковля, що родивъ ся ще 1789 р. дня 17 липня, отже буде незадовго мати 102 роки. Зъ поверховности Козякевичь выглядає на 60 до 65 лѣтъ житя, має певну память и свѣдомôсть бѣжучои хвилѣ, ходить на далекû проходы и зъ значно вôддаленого свого мешканя у Варшавѣ що дня, а въ товариствѣ правнука, до канцеляріи адвоката, де пильнує родинного процесу. Вôдъ 30 лѣтъ Козякевичь не ѣсть мяса; живить ся молокомъ та яйцями и пє угорске вино. Кавы и гербаты не вживає зовсѣмъ, а кождого дня, якъ въ лѣтѣ такъ въ зимѣ, зливає ся холодною водою звычайнои комнатнои температуры.

Всячина.

Хто выдумавъ білярдъ? Гру въ білярдъ выдумавъ въ Лондонѣ ще въ половинѣ 16-го столѣтя якійсь Віліямъ Кю (Kew), що позычавъ грошѣ на заставы. Въ слоту, коли мало людей до него заходило, здôймавъ вôнъ звычайно три кулѣ, що висѣли надъ єго вывѣскою передъ крамомъ, клавъ ихъ на ляду и штуркавъ лôктемъ. Зъ часомъ подобалась єму та забава, и вôнъ єи трохи злѣпшивъ велѣвши зробити собѣ вôдповѣдный стôлъ и палицѣ до штурканя куль. Первѣстно звалась гра bill yard (Bill єсть спещене имя вôдъ William, значить ся Вільгельмъ, а yard значить локоть). Палиця білярдова ще до нинѣ называєсь Kew.

Штука, наука и лїтература.

— **Книжочки миссійнû**, Издатель Свящ. А. Джулыньскій въ Лапшинѣ, п. Бережаны, зъ друкарнѣ А. Цѣхоцкого въ Бережанахъ, 1891, вышло вже число четверте. Цѣна 3 кр.

Торгъ збôжемъ.

12 мая	Львôвъ	Терно-пôль	Подволо-чиска	Ярославъ
Пшениця	9.25 10.50	8.50 10.—	8.15 10.10	9.25 10.50
Жито	6.80—7.50	6.65—7.10	6.60—7.25	7.——7.60
Ячмѣнь	5.75—6.60	5.25—7.—	5.50—6.30	5.75—7.25
Овесъ	7.25—8.—	7.——7.50	6.85—7.50	7.50—8.25
Горохъ	—.——.—	6.— 10.—	6.— 10.50	6.30—9.75
Выка	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—
Рѣпакъ	12.50 13.50	12.50 13.25	12.25 13.30	13.—14.—
Хмель	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—
Конюшина чер.	42.—52.—	41.—48.—	41.—47.—	42.—52.—
Конюшина бѣла	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—
Оковита	15.—15.50	—.——.—	—.——.—	—.——.—

Все за 100 кильо netto безъ мѣшка.
Хмель ôдъ —·— до —·— за 56 кильо.

Оковита готова за 10.000 літр. пр. loco Львôвъ одъ 15·— до 15·50 зл.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень, 12 мая. Въ виду всѣлякихъ вѣстей о вôдновленю тридержавного союза, доносить *Polit. Corr.*, що въ вѣденьскихъ мѣродайныхъ кругахъ нема нѣякого сумнѣву, що той союзъ буде въ своѣмъ часѣ певно вôдновленый, але всѣ вѣсти, будь-то-бы той союзъ вже теперь вôдновлено, суть зовсѣмъ неправдивû.

Хрудимъ, 12 мая. На мѣсце покликаного до палаты панôвъ Глявка, выбрано посломъ старочеха Радимского.

Бѣлградъ 12 мая. Розôйшлась тутъ чутка, що въ Крайовôй арештовано бувшого капитана Узунова, брата розстрѣленого въ Болгаріи майора Узунова, и єго товаришѣвъ яко убійникôвъ Белчева.

Атины. 12 мая. Въ наслѣдокъ наспѣвшихъ тутъ непокоячихъ вѣстей зъ Корфу вôдъ тамошныхъ консулѣвъ, зробило кôлькохъ репрезентантôвъ великихъ державъ дружне представлене грецкому правительству.

Бѣлградъ 12 мая. Єсть рѣчь певна, що правительство мимо рѣшучои вôдмовы королевои Наталіи, яку она дала въ вôдповѣди на письмо Пашича, не ужие поки що нѣякихъ строгихъ мѣръ, лишь буде старати ся залагодити справу по доброму.

Букарештъ 12 мая. Вчера въ полудне вôдкрыто парляментъ престольною бесѣдою, въ котрôй сказано, що новû выборы забезпечують правительству бôльшôсть и ставлять єго въ силѣ дбати добре про интересы державы. Бесѣда престольна ставить яко програму для надзвычайнои сесіи крôмъ буджету, управильнене вôдносинъ торговельныхъ, котрого край зъ нетерпеливостію выжидає, и справу укрѣпленя краю.

Поѣзды зелѣзничû.

Пôсля годинника львôвского. (Ôдъ 1 жовтня 1890).

До Львова приходятъ:	Поѣздъ поспѣшн. або кур.	Поѣздъ особовый	Поѣздъ особовый	Поѣздъ мѣшаный
Зъ Кракова	4·03	9·28	8·50	7·15
Зъ Пôдволочискъ	2·20	7·30		3·15
Зъ Пôдволочискъ на Пôдзамче	2·08	7·01		2·38
Зъ Сухи, Хирова, Стрыя, Гусятына и Станіслава		8·30		
Зъ Будапешту, Мункача, Лавочного, Стружа, Хирова, Стрыя, Гусятина и Станіслава		12·08		
Зъ Сучавы, Черновець, и Станіслава		6·53		
Зъ Букарешту, Яссъ, Черновець, Гусятина и Стан.		2·—		
Зъ Букарешту, Яссъ, Черновець, Гусятина и Стан.	8·—			
Зъ Белзця (Томашева)				5·41
Зъ Белзця (лишь у вторки и пятницѣ)				10·17
Зô Львова ôдходятъ:				
До Кракова	2·28	8·30	4·20	7·20
До Пôдволочискъ	4·11	9·50		10·35
До Пôдволочискъ на Пôдзамче	4·22	10·15		11·05
До Стрыя, Хирова, Стружа, Лавочного, Мункача, Будапешту, Станіслава и Гусятина		5·55		
До Стрыя, Хирова и Сухи		10·20		
До Стрыя, Хирова, Сухи, Лавочного, Мункача, Будапешту, Станіслава и Гусятина		8·45		
До Станіслава, Черновець, Яссъ, Букарешту и Гусятина	9·16			
До Станіслава, Черновець. Яссъ и Букарешту		4·30		
До Станіслава, Гусятина, Черновець и Сучавы		10·16		
До Белзця (Томашева)				8·03
„ лишь въ пятницѣ				2·29
„ лишь вô вторки				4·43

Примѣтка: Годины пôдчеркненû лінійкою означають часъ нôчный ôдъ год. 6 вечеръ до год. 5 мін. 59 рано.

Одвѣчательный редакторъ: Адамъ Креховецкій.

маємо прôзвища: Березôвскій (зъ Березова), Яворôвскій (зъ Яворова), Городецкій (зъ Городка), Верхратскій (зъ Верхраты) и т. д. Мало єсть такихъ, котрû вказували бы на походженє зъ якогось краю; подыбуємо лишь такû, якъ: Чехъ, Чеховичь, Волошинъ, Волошиновичь, Москаль, Москаликъ; Франко вказує на походженє нѣмецке. Нѣмцѣ додають въ такôмъ случаю або слôвце „фонъ“=„зъ“, що вказує на шляхотскû роды, сягаючû ажь до XII столѣтя, або додають на кôнци закôнчене „ер“ н. пр. Франкфуртеръ. Прôзвища вôдъ мѣсцевостей закôнченû на „ер“ надавано звычайно жидамъ и зъ вôдси пôйшли такû якъ Рогатінеръ, Тарнополеръ и т. д.

За мало тутъ мѣсця, щобы бодай коротко показати, якъ творили ся прôзвища зъ именъ до батькови и матери, якъ повстали всѣлякû придомки и титулы и якъ прôзвища змѣнювано, перекручувано, присвоювано ихъ собѣ и крадено вôдъ другихъ. Згадаємо лишь коротко, що въ Франкфуртѣ жиє ще и доси одна родина, котрôй надано придомокъ Лявсберґъ (вошача гора), а друга въ тôмъ самôмъ мѣстѣ мала придомокъ Фатерлявсъ (батькова вошь); були шляхотскû титули: Габеніхтсъ (не маю нѣчого) фонъ Ляндавъ, Ибельгірнъ (злый мозокъ) фонъ Биль. Въ 1813 р. взявъ ся бувъ звычай придавати собѣ придомки зъ подѣй военныхъ, и дивна рѣчь, що то якъ разъ женщины робили. Такъ назвала ся була одна дама: Бліхеріне Ґнайзенаветте (вôдъ ґенералôвъ Ґнайзенавъ и Бліхеръ) а друга: Ляндштурміне Казематте Ахценгундертдрайценъ (Ополчениця Каземета Вôсѣмнацять сотъ тринацять). *К.*

Оголошеня до *Народнои Часописи* принимає **Контора Льепольда Литыньского,** *Львôвъ, Валова, 14.*

ЗАКЛАДЪ
ДИЕТИЧНО-ГИҐІЕНІЧНЫЙ

ЛЕОПОЛЬДА ЛИТЫНЬСКОГО

у Львовѣ,

Канторъ при улици Валовôй ч. 14.

поручає **французскій кураційный**

COGNAC

по **3** зр. а. в. фляшка.

MALAGA

въ ориґінальныхъ фляшкахъ 3|4 літров. по 2 зр. 60 кр.

Замовленя на провинцію залагоджують ся вôдворотною почтою.

БРОНИСЛАВЪ ВИТКЕВИЧЪ

аптикарь у Львовѣ улиця Жолкôвска (коло заставы),

поручає выпробований и за скуточни́ узнани́

Пигулки зъ Гуаяколемъ

знамениті въ недугахъ грудныхъ, яко презерватива наколи зайде обава сухôтъ, также въ початкахъ хоробы радикально убиваючи́ бактеріи. — Цѣна пуделка 1 злр. (Зô способомъ ужитя.)

EXCELSIOR

Средство дуже цѣнене у всѣхъ гостцевыхъ терпѣняхъ именно застарѣлыхъ, объявляючихъ ся ломаньемъ костей и т. п.

Велике число узнань и подякъ, позваляє менѣ запоручити, що дешеве се домове средство лѣчить всякі́, хотьбы застарѣлі́ зъ давныхъ лѣтъ ревматизмы.

Цѣна фляшки 60 кр. в. а. (зô способомъ ужитя.)

Подяка. Всч. п. Брониславъ Виткевичь, аптикарь у Львовѣ.

Мило менѣ переслати В. Всечестности мои найсердечнѣйши́ слова подяки за Вашъ дѣйстно чудесный *Excelsior*. Страшни́ терпѣня, які́ выдержавъ я зъ кождою змѣною воздуха, довгі́ лѣта треваючі́ болѣ въ костяхъ нôгъ, котрымъ нѣ одна сѣрчана купѣль помогчи не могла — перестали, якъ-бы чудесною рукою ôднятй, по натертю кôлькохъ фляшокъ **„Excelsior"**- а. — Вдячнôсть моя для Васъ Пане тревати буде якъ довго жити буду, а першимъ еи ôдгомономъ на́й будуть ти́ слова моеи подяки.

Краковъ, 16 лютого 1891.

Антоній Гордыньскій.

Щоденна експедиція на провинцію за побраньемъ почтовымъ.

Прошу адресовати **В. Виткевичь**, аптикарь, Львовъ-Пôдзамче.

АПТЕКА ПÔДЪ „СРѢБНЫМЪ ОРЛОМЪ"

ЖИГМОНТА РУКЕРА

поручає:

Сиропъ зѣляно-слодовый Др. Зебургера, знамените и выпробоване средство противъ всякихъ слабостей грудей и гортанки. Уживає ся що три годины для дорослыхъ по ложцѣ ôдъ кавы. — Цѣна бутельки 50 кр.

„Гляди пôдъ ноги не упадешь въ яму"

„Listy specyalisty" о самопомочи въ недугахъ заказьвыхъ зъ проектомъ уреґульованя проституціи, выдавъ *Дръ мед. и всѣхъ наукъ лѣкарскихъ, практ. шпит. „Charite"*

Павло Сасъ Дубановичь,

у Львовѣ, ул. Орманьска ч. 32. — Цѣна примѣрника 3 зр. 50 кр., зъ пересылкою почтовою о 20 кр. бôльше.

Жиґмонтовска улица Ч 1.

противъ Єзуицкого городу

КАРОЛЯ ГАҐЕНБЕКА

славна на цѣлый свѣтъ

КАРАВАНА

Синґалезôвъ и Томілôвъ

мешканьцѣвъ острова Цейлонъ

складаюча ся зъ 38 особъ мужчинъ, женьщинъ и дѣтей вразъ зъ уживаными ними до ѣзды и потягу 4 величезныхъ слонѣвъ и 7 зебôвъ, *котрі пôдчасъ своего 3-мѣсячного побуту въ Аклі́матичнôмъ городѣ въ Парижи сензаційный сукцесъ мали.*

Выступъ Синґалеза Кіра зъ его 4 тресоваными слонями. — Дьявольскій танцеръ. — Жертво-танцеръ. — Танцôвницѣ браманьскі. — Сингалезска карличка Верама и прч.

На закôнчене кождого представленя:

Великій буддгайскій походъ ген. **Перра Герра** якій що року лишь разъ въ честь **Будга** на Цейлонѣ вôдбуває ся.

Початокъ	першого	представленя	о 3	год.	зъ полудня
„	другого	„	о $4^1/_2$	„	„
„	третого	„	о 6	„	„
„	четвертого	„	о 7	„	вечеромъ

Цѣна мѣсць: Сидяче 1 зр. — II. мѣсце 50 кр. — Дѣти ниже 12 лѣтъ платять за сидяче мѣсце 40 кр. — Войскови нижо фельдфебля 20 кр. Дѣти ниже 12 лѣтъ 20 кр.

Перше представлене вô вторникъ дня 12 мая зъ полудня.

Складъ фабричный

ц. к. упривлійованои фабрики выробôвъ бавовняныхъ

Бенедикта Шролля сынôвъ въ Бранау (Чехи)

ШИФФОНЫ, ШИРТИНҐИ, КРЕТОНЫ, ПЕРКАЛѢ, ДЫМКИ, ОКСФОРДЫ. Шофонови платки до носа.

Цѣны найнизші.

Головный складъ выробôвъ ориґінальныхъ чисто вовняныхъ

зъ порукою

Проф. Др. ҐУСТАВА ІЕҐЕРА

въ фабрики Вильгельма Бенґера сынôвъ въ Бренґенцъ и Штуттґардѣ.

Цѣны фабричні. — Цѣнники оплачено.

Поручає **М. Балабана** наслѣдникъ

НИКОЛАЙ ЛЮДВИҐЪ

у Львовѣ, площадь Маріяцка, ч. 8.

Купуємо

переношену ОДЕЖЬ МУЖЕСКУ

по найвысшихъ цѣнахъ

и ожидаємо посылокъ пôдъ адресомъ:

Експортъ суконъ

пôдъ „Опавою"

Troppau, österr. Schlesien.

Всякого рода

ВИНА

ЛѢЧНИЧІ

достати можна кождого часу въ конторѣ

Льеопольда Литыньского

у Львовѣ, при улицѣ Валовôй ч. 14.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.